

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Біолого-технологічний
Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва
та кінології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Племінні ресурси, селекція та відтворення собак
(обов'язковий / вибіркового)

Реалізується в межах освітньої програми **Кінологія**

за спеціальністю 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник: *Л.В.Була* Л.В.Була, к.с.-г.н., старший викладач кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології	протокол від <u>dd. 06. 2021 р.</u> № <u>12</u>
	Завідувач кафедри <u><i>Ю.М.Павленко</i></u> Ю. М. Павленко

Погоджено:

Гарант освітньої програми *Ю.М.Павленко* Ю.М.Павленко
(підпис)

Декан факультету, де реалізується освітня програма *В.О.Опара* В.О.Опара
(підпис)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

В.О. Опара
(ПБ)

І.В. Левченко
(ПБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

[підпис]
(підпис)

Березишна Г.О.
(ПБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.04. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Племінні ресурси, селекція та відтворення собак							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний/Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	Кінологія /204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва							
5.	ОК може бути запропонований для (для вибіркових ОК)	-							
6.	Рівень НРК	7 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 15 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		30	12	-	12	30	-	90	126
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Була Людмила Валер'янівна							
11.1	Контактна інформація	Старший викладач кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології, кабінет 320 головного корпусу ел. адреса: bula.snau@gmail.com консультації: щопонеділка 14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ .							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна Племінні ресурси, селекція та відтворення собак сприяє підготовці фахівців, здатних розробляти та впроваджувати заходи селекційно-племінної роботи у кінологічних організаціях, проводити експертизу собак за екстер'єром та робочими якостями; розробляти моделі відтворення нових генерацій собак, використовуючи їх генетичні параметри. Основні теми, які підлягають вивченню: принципи і методи оцінки екстер'єру собак; породи собак і техніка їх експертизи на виставках; генетичні основи селекції собак; племінна справа і селекція собак; відтворення собак. В результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен розробляти та реалізовувати заходи селекційно-племінної роботи у кінологічних організаціях, проводити експертизу собак за екстер'єром та робочими якостями; використовувати генетичні параметри собак для розробки моделей відтворення нових генерацій, проектувати та організовувати технологічні процеси відтворення собак у державних та приватних організаціях.							
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок щодо засвоєння студентами основних характеристик порід собак і породотвірного процесу, досвіду їх експертизи і розведення, методів організації селекційно-племінної роботи у кінологічних організаціях; вивчення генетичних параметрів та особливостей відтворення собак. Освітній компонент спрямований на досягнення							

		<p>фахових програмних компетентностей, що реалізується через дисциплінарні результати навчання, зокрема формування навичок проведення експертизи собак, застосування знання стандарту для оцінки собак певних порід, здатність організовувати селекційні зоотехнічні заходи, а саме, виставки та племінні огляди собак, використовувати генетичні параметри собак для розробки моделей відтворення нових генерацій, здатність оцінювати племінні якості собак за комплексом критеріїв, спрогнозувати результати селекції, організовувати племінну справу та технологічні процеси відтворення собак у кінологічних організаціях.</p>
14.	<p>Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП</p>	<p>Освітній компонент базується на ОК1Методологія та організація наукових досліджень, ОК4 Селекція с.-г. тварин, ОК7Біологія, утримання, годівля та профілактика захворювань собак</p> <p>Освітній компонент є основою для ОК9Теорія дресури та спеціальне собаківництво із застосуванням іноземної мови за професійним спрямуванням, ОК10 Виробнича практика, ОК11 Державна атестація.</p>
15.	<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf</p> <p>У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні:</p> <p>відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу.</p> <p>Є неприйнятним для студента:</p> <p>виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності.</p> <p>За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ч.5 ст. 48 Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі.

16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3562
-----	------------------------------------	---

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН 13	ПРН 15	
ДРН 1. Провести експертизу собак, використовуючи різні методи оцінки екстер'єру.	x		Індивідуальне завдання, проміжна атестація, курсовий проект, підсумковий екзамен
ДРН 2. Застосовувати знання стандарту та особливостей експертизи породних груп собак згідно класифікації МКФ для оцінки собак певних порід.	x		Проміжна атестація, курсовий проект, підсумковий екзамен
ДРН 3. Організувати виставки та племінні огляди собак.	x		Індивідуальне завдання, проміжна атестація, підсумковий екзамен
ДРН 4. Використовувати генетичні параметри собак для розробки моделей відтворення нових генерацій.	x	x	Індивідуальне завдання, курсовий проект, підсумковий екзамен
ДРН 5. Оцінити племінні якості собак за комплексом критеріїв, враховуючи особливості породною належності та організувати підбір племінного поголів'я.	x	x	Курсовий проект, підсумковий екзамен
ДРН 6. Спрогнозувати результати селекції у племінному розпліднику та організувати племінну справу у кінологічних організаціях.	x	x	Курсовий проект, підсумковий екзамен
ДРН 7. Проектувати та організувати технологічні процеси відтворення собак у державних та приватних кінологічних організаціях	x		Індивідуальне завдання, підсумковий екзамен

2. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Принципи і методи оцінки екстер'єру собак. 1. Вступ. Походження собак та їх еволюція. 2. Екстер'єр і конституція	10	4	-	4	8	-	10	20	1, 6, 18, 21, 23 електронні ресурси

собак. Термінологія, яка використовується при описування екстер'єру собак. 3. Принципи і методи оцінки екстер'єру собак. 4. Методологія, техніка і етика експертизи собак.									
Тема 2. Породи собак і техніка їх експертизи на виставках. 1. Класифікація порід собак. 2. Поняття стандарту породи. 3. Походження, основне використання, стандарт та особливості експертизи породних груп собак згідно класифікації МКФ. 4. Організація і правила проведення виставок собак.	6	3	-	3	8	-	20	28	1, 6, 15, 16, 17, 20 електронні ресурси
Тема 3. Генетичні основи селекції собак. 1. Наслідування екстер'єрних особливостей та робочих якостей у собак. 2. Генетично обумовленні хвороби і аномалії. 3. Генетичне тестування собак.	2	1	-	1	4	-	20	24	1, 2, 3, 19 електронні ресурси
Тема 4. Племінна справа і селекція собак. 1. Відбір у собаківництві. 2. Особливості підбору у розведенні собак. 3. Методи розведення собак. 4. Організація племінної справи і селекції собак.	6	2	-	2	4	-	20	26	1, 2, 4, 6, 22 електронні ресурси
Тема 5. Відтворення собак. 1. Фізіологія відтворення собак. 2. Організація відтворення в умовах спрямованого розведення. 3. Штучне осіменіння собак та його теоретичне обґрунтування. 4. Стерилізація собак.	6	2	-	2	6	-	20	28	1, 4, 5, 22 електронні ресурси
Всього	30	12	-	12	30	-	90	126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, лабораторно-практична робота, заняття	24	Опрацювання конспекту, літературних джерел,	30

	на розпліднику СНАУ, стажування на виставці собак		виконання індивідуального завдання, виконання розділу курсового проекту	
ДРН 2	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ, стажування на виставці собак	20	Опрацювання конспекту, літературних джерел, написання огляду літератури курсового проекту	20
ДРН 3	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з виставковою документацією, стажування на виставці собак	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	12
ДРН 4	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота.	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	10
ДРН 5	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з племінною документацією.	16	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання, виконання курсового проекту	20
ДРН 6	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з племінною документацією.	8	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання курсового проекту	20
ДРН 7	Лекція, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел	10

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання за темою 1-2	15 балів / 15%	1 семестр, 7 тиждень
2.	Проміжна атестація: контролюючий тест.	15 балів / 15%	1 семестр, 8 тиждень
3.	Індивідуальне завдання за темою 3-4	10 балів / 10%	1 семестр, 12 тиждень
4.	Курсовий проект	30 балів / 30%	1 семестр, 15 тиждень
5.	Екзамен – тест множинного вибору.	30 балів / 30%	1 семестр, екзаменаційна сесія

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальне завдання за темою 1-2	<i><9 балів</i>	<i>9-11 балів</i>	<i>12-13 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі описи відсутні, неповний звіт експертизи породи у ринзі	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано відмінне бачення стандарту породи, критичне мислення відповідно оцінки недоліків екстер'єру собаки
Проміжна атестація	<i><9 балів</i>	<i>9-11 балів</i>	<i>12-13 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту
Індивідуальне завдання за темою 3-4	<i><6 балів</i>	<i>6 балів</i>	<i>7-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано глибоке розуміння генетичних параметрів собак та здатність їх прогнозувати племінного поголів'я
Курсовий проект	<i><18 балів</i>	<i>18-23 балів</i>	<i>23-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю, студент володіє матеріалом не в повній мірі	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у даній темі та здатність до критичної оцінки джерел інформації відповідно особливостей експертизи певної породи собак, розроблено та обґрунтовано план селекційної роботи для створення перспективного племінного поголів'я у рохпліднику.
Екзамен	<i><18 балів</i>	<i>18-22 балів</i>	<i>22-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотній зв'язок від викладача після виконання розрахункової роботи	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над курсовим проектом протягом занять	Протягом семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Полищук Ф.И., Трофименко А.Л. Кинология: Учебник для высших учебных заведений. – К.: Ирпень: ВТФ «Перун», 2007. – 1000 с.: ил.
2. Сотская М.Н., Московкина Н.Н. Племенное разведение собак. – М.: ООО «Аквариум-Принт», 2006. – 304 с.
3. Уиллис М.Б. Генетика собак / Малькольм Б. Уиллис; [пер. с англ. М. Дуброва]. – М.: ЗАО Изд-во Центрполиграф, 2000. – 604 с.
4. Хармар Х. Собаки и их разведение. – Мир, 2002. – 240 с.
5. Дюльгер Г. П. Физиология размножения и репродуктивная патология собак. – М.: Колос, 2002. – 152 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

6. Селекція і породи собак. Методичні вказівки щодо виконання курсової роботи / Л.В.Була - Суми, 2018.- 27 с.

6.1.3. Електронні ресурси

7. <http://uku.com.ua/>
8. <http://www.fci.be/en/>
9. <http://zakon.rada.gov.ua/>
10. <http://www.doggenetics.co.uk/>
11. <https://championuku.wixsite.com/plemksu>
12. <http://animalworld.com.ua/news/Iskusstvennoje-oplodotvorenije-sobak>
13. <http://ms.petsinform.com/ms6-04/sperm.html>
14. <http://falcondog.narod.ru/dylger.html>

6.2. Додаткові джерела

15. Андрианова Н.Г., Дубровская В.М., Иванова Т.М. и др. Отечественные породы служебных собак. – СПб.: Издатель, 2002. – 288 с.
16. Власов Н.В. и др. Охотничье собаководство. – М.: Агропромиздат, 2002.
17. Де Приско Э., Джонсон Дж.Б. Малый атлас пород собак. – М.: Колос, 2002. – 559 с.
18. Ерусалимский Е.Л. Экстерьер собаки и его оценка. – М.: Издатцентр, 2002
19. Московкина Н.Н. Генетика и наследственные болезни собак и кошек / Н.Н.Московкина, М.Н.Сотская. – М.: ООО «АКВАРИУМ ЛТД», 2000. – 448с.
20. Найманова Д. Гумпал З. Атлас пород собак. – Прага: Гос. Изд-во сельхозлитературы, 2003.
21. Опаринская З.С. Экстерьер и конституция собаки. – С.: Петербург, 2003.
22. Практическое руководство. Разведение собак. – RoyalCanin
23. Спайра Х.Р. Энциклопедический словарь кинологических терминов. – С.П.: ЗГПУ им. А.И. Герцена, 1996. – 236 с.
24. Наукові та науково-виробничі журнали:
 - ClubDogs. Клубні собаки: ВГО «Кінологічна Спілка України».
 - Мисливські собаки.
 - Ветеринарна практика

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. MicrosoftOfficePowerPoint.